

پژوهش فرهنگی دینی

تحلیل روند تغییرات دین‌داری در ایران

پژوهش «تحلیل روند تغییرات دین‌داری در ایران» به تلاش سیدعباس اسدی مله‌خان در وبگاه گروه بررسی‌های راهبردی در بهمن ۱۴۰۳ به سفارش انجمن میراث اسلامی تهیه و منتشر شده است؛ این پژوهش تحلیلی ثانویه بر پیمایش‌های ملی در حوزه دین‌داری در ایران از سال ۱۳۵۳ تا ۱۴۰۲ داشته است.

پیمایش ملی ایران از سال ۱۳۵۲ تا ۱۴۰۲ به ابعادی از دین‌داری جامعه ایرانی توجه شده است که این پژوهش با کنار هم قراردادن اطلاعات پراکنده و تبدیل آن‌ها به روند، تلاش کرده است تا تصویری از وضعیت دین‌داری برای کنشگران این عرصه در شش بعد دینی ارائه دهد.

بعد اعتقادی: شامل باورهای اساسی دین در خصوص خدا و جهان و انسان؛ مانند اعتقاد به جهان پس از مرگ، جهان غیب، قضا و قدر؛

بعد پیامد دینی: رفتارهای روزمره و عرفی اثرپذیر از دین؛ مانند ترجیحات پوششی و رابطه دین و سیاست؛

بعد احساس‌های عاطفی و عواطف دینی: عواطف و احساساتی که افراد نسبت به باورها و شخصیت‌های دینی دارند؛ مانند احساس نزدیکی به خدا و نیاز به او در زندگی؛

بعد اعمال و رفتار دینی: عمل به دستورها و احکام دین؛ مانند نماز و روزه و شرکت در نماز جماعت؛

بعد نگرش دینی: نگرش‌های عمومی افراد نسبت به وضعیت دین و دین‌داری در جامعه؛

بعد فراغت دینی: اعمالی با جنبه دینی پس از انجام تعهدات؛ مانند مشاهده برنامه‌های مذهبی تلویزیون؛

این پژوهش در وبگاه <https://mssinst.com> منتشر شده است.